

Változócsillagok

május - július

Berente Béla (Kocsér)	Ber	13	25	T	Reinhard, Peter (Bécs, A)	Rep	4	7	L
Csóti István (Budapest)	Cti	22	11	T	Ripero, José (E)	Rip	282	33,4	T
Dankó Csaba (Debrecen)	Dac	43	7x50	B	Sajtz András (Újfalu, R)	Stz	759	10x50	B
Farkas Ernő (Budapest)	Frs	55f	4/300		Sápi Csaba (Kecskemét)	Sac	125	20	T
Fekete János (Felsőzsolca)	Fkj	29	10	T	Sári Gyula (Szöny)	Sri	64f	4/300	
Fidrich Róbert (B.csernye)	Fid	160	27	T	Schweitzer, Emile (F)	Sch	339	31	T
Földesi Ferenc (Veszprém)	Ffe	566	11	T	Simon, Vojtech (Hranice,CS)	Sim	156	15	L
Gaál Andrea (Budapest)	Gla+	1	7x50	B	Soós Zoltán (Sz.fehérvár)	Soz	7	30x80	B
Hadházi Csaba (Hajdúhadház)	Hdh	42	16	T	Szabó Róbert (Ajka)	Sbr	10	10	T
Halmi Gábor (Pécs)	Hag	78	10x50	B	Szalma Zsolt (Esztergom)	Sao	58	11	T
Henshaw, Colin (Botswana)	Hen	139	12x40	B	Szarka Levente (Kecskemét)	Slv	112	16	T
Herceg Zsolt (M.óvár)	Her	3	5	L	Szauer Ágoston (Sz.hely)	Szu	72	10x50	B
Kmetovits Tamás (Budapest)	Kmt+	8	7x50	B	Szöllösi Attila (Kecskemét)	Sll	448	16	T
Kósa-Kiss Attila (R)	Kka	299	15	T	Szűcs László (Kecskemét)	Slo+	12	11,4	T
Kovács István (Budapest)	Kvi	313	10	T	Teichner Szilárd (Budapest)	Tch	86	11	T
Ladányi Tamás (B.fűzfő)	Lat	15	5	L	Tepliczky István (Tata)	Tey	269	11	T
Martin Mónika (Tarján)	Mor+	1	11	T	Tiszinger István (Győr)	Tis	53	7x50	B
Mizser Attila (Budapest)	Mzs	248	30	L	Toone, John (Boothstown,GB)	Too	686	41	T
Molnár Zoltán (Torda, R)	Moz	28	20	T	Tóth Krisztián (Dunakeszi)	Tkr	21	15	T
Nagy Mélykúti Ákos (Pécs)	Nma	338	8x30	B	Tóth Róbert (Balatonkenese)	Tro	15	5	L
Nagy Zoltán (Budapest)	Nyz	157	7x50	B	Vicián Zoltán (Héhalom)	Vic	308	25	T
Papp Sándor (Kecskemét)	Pps	745	24,4	T	Vincze Iván (Pécs)	Vii	403	5	L
Petrovics Péter (Budapest)	Per+	63	5	L	Wieszt Krisztián (Dág)	Wst	227	11	T
Rätz, Kerstin (DDR)	Rek	24	9	T	Zajác György (Debrecen)	Zag	25	6,3	L

Összesen 48 észlelő 8531 megfigyelést végzett. A sok júliusi derült éjszaka ellenére viszonylag kevés észlelés gyűlt össze (júliusban érkezett az itt áttekintendő észlelési anyag fele). Figyelemreméltó a kecskeméti amatőrök jelenléte az észlelőlistán. Mindez arra vall, hogy a "hírös városban" ismét kialakult egy szorgalmas (változó)észlelő közösség. A kecskeméti Sápi Csabának köszönhetően ismét igényelhetők észlelőlapok a rovatvezető címén, 10 Ft-os bélyeg ellenében.

Sajnos továbbra is érkeznek "halványabb mint..." észlelések fényes SR-ekről és mirákról. A halványabb mint 9^m0 vagy hasonló észleléseknek nincs semmilyen értékük, ezért ezeket nem vesszük figyelembe az észlelések feldolgozásánál. A hazai műszerezettségét is figyelembe véve csak a 13^m-s és halványabb negatív észleléseket tudjuk felhasználni, ettől csak rendkívüli esetekben térünk el.

Számos olyan csillagról is érkeznek adatok, mely nem szerepel programunkban. A beküldéshez jó támpontul szolgál Az észlelő amatőrcsillagász kézikönyvében közölt változócsillag katalógus. Sok észlelőnk hiányolja újabb katalógus kiadását. Ilyen (módosított és javított) katalógus kiadását magunk is tervezzük; várhatóan ez év végén fog megjelenni egy változós kiadvány az MCSE támogatásával.

Reméljük, hamarosan elkészül a VA sorozat 12. füzete, Hevesi Zoltánnak köszönhetően. Ugyancsak tervezzük az AAVSO Variable Star Atlas sokszorosítását (korlátozott példányszámban). A kb. 200 oldalas atlasz ára 600 Ft körüli lesz.

0129+53	AX Per	Z And	Nyugalomban, ismét $10^m,0$ körüli (Mzs, Pps, Sri)
0814+73	Z Cam	UGZ	Az alábbi három maximumot produkálta: 8029 $11^m,0$, 8047 $11^m,4$, 8066 $10^m,8$ (Fid, Rip, Sch, Too)
1038+67	VY UMa	Lb	Halvány, $6^m,5-7^m,0$ között hullámszik (Hag, Kka, Kvi, Nmá, Nyz, Pps, Sll, Slv, Stz, Tch, Tey, Tkr, Vic, Vii, Wst)
1038+69	R UMa	M	$7^m,7-10^m,0$ között halványodik. (Ffe, Fid, Fkj, Kka, Kvi, Lat, Moz, Mzs, Pps, Sao, Sll, Slv, Soz, Sri, Stz, Szu, Tey, Ttr, Vic, Vii, Wst, Zag)
1139+61	S UMa	M	Jún. első harmadában volt $8^m,0$ -s maximuma (Ffe, Fkj, Hdh, Kka, Mon, Nmá, Rek, Sao, Slv, Soz, Stz, Sri, Tey, Tis, Vic, Vii, Wst, Zag)
1151+58	Z UMa	SRb	$7^m,5-8^m,5$ között hullámszik (Ffe, Fid, Hag, Kka, Kvi, Lat, Mzs, Pps, Sch, Sll, Slv, Stz, Soz, Tch, Tey, Too, Vic, Vii, Wst, Zag)
1233+07	R Vir	M	Jún. elején $6^m,7$ -s maximumban, majd $10^m,0$ alá halványodik (Fid, Hdh, Kka, Lat, Mzs, Pps, Rek, Sac, Sll, Slv, Stz, Ttr)
1239+37	TX CVn	ZAND	Gyakorlatilag konstans, $10^m,0$ -nál (Ffe, Rip, Slv, Tey, Zag)
1315+46	V CVn	SRA	Jún. legvégén $8^m,0$ -s minimumban észlelhetjük (Fid, Hdh, Kka, Mzs, Nmá, Nyz, Pps, Sll, Slv, Stz, Tch, Tey, Too, Vii, Wst)
1425+39	V Boo	SR	Május közepén volt $9^m,2$ -s minimuma (Ffe, Hdh, Kka, Kvi, Lat, Mzs, Pps, Sac, Sll, Slv, Stz, Tey, Too, Wst)
1454+44	TT Boo	UG	Szupermaximuma 8053-kor $12^m,0$ -nál következett be (Ffe, Fid, Kka, Mzs, Pps, Rip, Vic)
1544+28a	R CrB	RCB	Az utolsó két hónapban átlagfényessége $6^m,2$; 8090 táján $6^m,5$ -ig halványodik (33 észlelő)
1546+15	R Ser	M	$7^m,3-9^m,5$ között halványodott (Ffe, Fid, Fkj, Kka, Kvi, Lat, Mzs, Nmá, Nyz, Pps, Rek, Sac, Sao, Sch, Sll, Slv, Stz, Tey, Too, Ttr, Vic, Vii, Vjt, Wst, Zag)
1601+67	AG Dra	ZAND	$9^m,0-10^m,0$ közötti gyors változások. (Ffe, Kka, Mzs, Pps, Rip, Sch, Slv, Stz, Tey)
1640+25	AH Her	UGZ	Öt maximumot regisztráltunk, ezek a következők: 8010 $11^m,0$; 8032 $11^m,5$; 8048 $11^m,5$; 8068 $11^m,7$; 8088 $11^m,3$
1826+21	AC Her	RVa	8023-kor $8^m,5$ -s főminimumban, majd "menetrend szerint" 8056-kor mellékminimumba kerül $8^m,1$ -val. Újabb főminimumra sem kellett sokáig várni, ez 8096-kor, szintén $8^m,5$ -nél következett be. (Ffe, Fid, Kka, Kvi, Moz, Mzs, Nyz, Pps, Sll, Slv, Soz, Stz, Tch, Tey, Too, Vic, Vii, Vjt, Wst)
1833+08	X Oph	M	Jún. utolsó harmadában $7^m,1$ -s maximumban (Ffe, Fid, Kka, Mzs, Nmá, Nyz, Sll, Slv, Stz, Tch, Too, Wst, Zag)
1842-05	R Sct	RVa	Májusban $6^m,0-5^m,0$ között fényesedik 8080-kor $6^m,4$ -s mellékminimumban volt. (Ffe, Fid, Frs, Gla,

				Kka, Kmt, Kvi, Lat, Moz, Mzs, Nmá, Nyz, Pps, Ptr, Rep, Sac, Sao, Sll, Slv, Stz, Szu, Tch, Tey, Too, Vic, Vii, Wst, Zag)
1844-06	N. Sct	'89	N	Utoljára Mzs látta, 8042-kor 13^m_{4-} -nál (Ffe, Mzs)
1921+50	CH Cyg	ZAND		Minimumát június során érte el 9^m_{5-} -nál, majd 9^m_{0-} ig fényesedik (Ffe, Fid, Kka, Kvi, Mzs, Pps, Sch, Sll, Slv, Sri, Stz, Tey, Too, Ttr, Wst)
1927+45	AF Cyg	SRb		Június legvégén 7^m_{2-} -s maximumban, egyébként 7^m_{8} körüli. (Fid, Fkj, Kka, Kvi, Mzs, Nmá, Nyz, Pps, Sbr, Sll, Slv, Soz, Sri, Stz, Tch, Tey, Vic, Vii, Vjt, Wst)
1934+49	R Cyg	M		Május közepén nagyon fényes, 6^m_{5-} -s maximumban, majd 9^m_{5-} ig halványodik el. (Ber, Ffe, Hdh, Kka, Mzs, Pps, Sac, Sbr, Sch, Sll, Slv, Sri, Stz, Tey, Ttr, Vic, Vii, Wst)
2009+38	RS Cyg	SR		Május, illetve június közepén volt egy-egy minimuma 8^m_{0-} -nál és 8^m_{3-} -nál (Ffe, Frs, Kka, Mzs, Nyz, Stz, Tey)
2033+17	U Del	SRb		Júniusban van minimumban 7^m_{5-} -nál. (Bac, Ffe, Fid, Fkj, Frs, Hag, Kmt, Nmá, Nyz, Pps, Ptr, Sac, Slv, Sri, Szu, Tch, Tey, Tis, Too, Vic, Vii, Wst)
2108+68	T Cep	M		9^m_{0-} – 7^m_{0} között fényesedett. (Fid, Fkj, Kka, Mzs, Nyz, Pps, Rep, Sao, Sch, Sll, Slv, Stz, Szu, Tey, Ttr, Wst)
2138+43a	SS Cyg	UGSS		Két maximumát észleltük: 8024-kor egy hosszút 8^m_{4-} -nál, valamint egy rövidebbet 8^m_{5-} -nál. (Ber, Ffe, Fid, Kka, Kvi, Moz, Mzs, Pps, Rip, Sac, Sao, Sch, Slv, Tey, Too, Vic)
2353+50	R Cas	M		7^m_{0-} – 9^m_{2} között halványodik. (Mzs, Pps, Too)

NAGY ZOLTÁN

Változós hírek, érdekességek

SN 1989X. Lovas Miklós egy 1989. nov. 30, 0875 UT-kor készült felvételen fedezte fel egy névtelen galaxisban ezt a szupernóvát (RA= $7^h 23^m 34^s,5$, D= $+64^{\circ} 00' 29",8$ — 1950). A szupernóva fényessége 17^m_{5} volt; a galaxis összfényessége 17^m . (IBVS 3465)

SN 1990W az NGC 6221-ben. R. Evans (Hazelbrook, Ausztrália) újabb szupernóvát fedezett fel augusztus 16,4 UT-kor 40 cm-es Newton-reflektorral. A szupernóva fényessége kb. 15^m volt felfedezésekor, az NGC 6221 magjától $5''$ -re keletre és $3''$ -re nyugatra (RA= $16^h 48^m_{5,5}$, D= $-59^{\circ} 08'$ — 1950). A szupernóvát Evans még nem látta megelőző észlelésekor (aug. 10.). Az Angol-Ausztrál Obszervatóriumban felvett spektrumok szerint a szupernóva I-es típusú. (IAU C. 5076)